

රත්නපිය සාහිත්‍යය

(19 වන සියවෙශ පිංහල පද්‍ය සාහිත්‍යය ඇසුරෙනි)

එලගන්තක්නේ වන්දිකර කිම්¹

ABSTRACT

This article discusses new poetical tradition and salient features of 19th century of British colonial period of Sri Lanka. Moving concurrently are the features of popular poetry and narrative poetry to be discussed. The dawn of printing technology gave rise to the popular pamphlet poetic tradition (kavil kola) this is also discussed. The new poetic tradition is considered to be a transition period in modern literature. Most materials used in this article have been obtained from publications and materials available at the Colombo Museum, the Department of Historic Documents in the main Library of the University of Peradeniya, the Asia and African Sections and Social Science Sections of the British Library in London.

¹ Dr.Ven Olaganwatte chandasiri thero, Senior Lecturer BA (Hons) in Sinhala (SJP) MA in Sinhala (SJP) SEDA (UK) Ph.D (PDN). Department of Humanities E-Mail: chandrasirihimi@hotmail.com

හැදිනුවීම (Introduction)

ශ්‍රී ලංකාකේය සාම්ප්‍රදායික සමාජය බටහිර ආත්මණවලට හසුවීම හේතුවෙන් විශාල පරිවර්තනයකට හාජ්‍යනය විය. පෘතුහිසි, ලන්දේසි ආත්මණවලින් අන්තරුව ශ්‍රී ලංකාව ලිඛාන්‍ය ආයිතත්‍යයට යටත් වීම මේ විපරෝක්‍යාසයෙහි කඩුමක් විය. මූල් ලංකා ඉතිහාසය ම 19 වන සියවස තුළ දී නව මගකට යොමු කොට ශිෂ්ටයෙන් වෙනසක් කරා යොමුවීමට ප්‍රධාන වශයෙන් ම හේතු තුළයේ ලිඛාන්‍යයන් විසින් තිරදේශ කරන ලද ප්‍රකිසංස්කරණ ශ්‍රී ලංකාව තුළ ත්‍රියාන්මක කිරීම සි. මෙම සමාජ පරිවර්තනය ආර්ථික, දේශපාලන, සංස්කෘතික, ආගමික හා සාහිත්‍ය යන අංශ ගණනාවක ම ඇති විය. ඉංග්‍රීසි පාලන සමය තුළ මූල්‍ය තාක්ෂණය ව්‍යාප්තියක් සමඟ සිංහල සාහිත්‍යයෙහි ද පැහැදිලි වෙනසක් ඇති විය. බටහිර සාහිත්‍යයෙහි බලපෑම මත සාම්ප්‍රදායික සිංහල සාහිත්‍ය සම්ප්‍රදායෙහි විවිධතා ඉස්මතු වන්නට විය. මූල්‍ය තාක්ෂණය ව්‍යාප්තියක් සමඟ 19වන සියවසෙහි සාම්ප්‍රදායික සිංහල පදන් පදන් සාහිත්‍යයෙහි එක දේශයක් විවරණය කිරීමයි. මේ ලිපියට අදාළ දත්ත පරිසිලනයේ ද ශ්‍රී ලංකා ජේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලයිය ප්‍රස්තකාලය, කොළඹ ජාතික කොළඹකාගාර ප්‍රස්තකාලය හා මහා ලිඛාන්‍ය ප්‍රස්තකාලයෙහි මූලාශ්‍යය ද හාවිත කරන ලදී.

තුතන සිංහල පදන් සාහිත්‍යයෙහි නව ද්‍රව්‍ය රිවිශ්‍ය වීම

තුතන සිංහල සාහිත්‍ය සමාරම්භයෙහි ලා පරිවර්තන, පදන් ආබ්‍යාන හා නාටක යනාදිය නිසා පායිතයාගේ රුවීය එක් අතකට ගමන් කළ අතර ම වාද විවාද, පත්‍ර හා සගරාදිය නිසා තුතන සාහිත්‍ය ගොඩ නැගීමට අවශ්‍ය පුබනම් හාඡාව ගොඩ නැගුණු බව සරවිතන්ද මතය වේ. ඒ අතර ම 19වන සියවසේ මූල්‍ය තාක්ෂණය පැකිර යුත්තේ සමඟම එම පදන් ආබ්‍යාන විශාල ප්‍රමාණයක් මූල්‍යයෙන් ප්‍රකාශයට පත් විය. පුවත්තන් හා සගරාවල නිරන්තරයෙන් ම කතා පළ වූ අතර ම ඒ කතා කියවීමේ රුවීය කට දුරටත් වැඩිවීම පදන් ආබ්‍යාන නිසා ඇති විය. මෙම බොහෝ කථාවල ගිහි නීතිතය සම්බන්ධ ප්‍රවීත්ති අන්තර්ගතව ඇත. (රවවන්ද, 1997:26)

පදන් ආබ්‍යාන (Narrative poetry) යන්න ලොව ජනපිළිය මාත්‍රකාවකි. (Ruth bass & morrilla, 1998:81) පදන් ආබ්‍යානයන් සඳහා කිහිපයම් සිද්ධියක්, විරිතයක්, සමකාලීන සමාජ සන්දර්භය තුළින් ම වශ්තු විෂය වේ. එහි කිහිපයම් කථා ප්‍රවීත්තියක් ද (Plot) අන්තර්ගත වේ. සමකාලීන අන්දැකීම් පසුබීම් වීමද මෙහි පැනෙන විශේෂත්වයකි. මෙම සිද්ධිවීම තුළ කිහිපයම්

ආකාරයක සංවිධාන්මක ස්වරූපයෙන් තොරතුරු සංග්‍රහ කිරීමක් ද දැක් ගත හැකි සි. පද්‍යයන්හි විරිත ද විරිත විට වෙනස් වේ. (Levy,1988:104-105)* පද්‍ය ආච්‍යාන සඳහා මන්කල්පිත ප්‍රබන්ධ කථාවක් ද වස්තු විෂය හැකි සි. මානව අත්දැකීමක් ආගුයෙන් කථා කරන හෝ ලියන හාමාවකින් පායකයාට රසවින්දනයක් ගෙනදීමේ අරමුණකින් යුත්තව ම මෙය රවනා කෙරේ. වඩාත් සංවේදී ස්වරූපයෙන් ම ඉදිරිපත් කිරීම ද විශේෂත්වකි. සමස්තයක් වශයෙන් උපයුත්ත හාමාව ද විශේෂ වුවකි. විශේෂ විරිත හඳුන්වා දීම සඳහා විශේෂණ පද යොදා ගනී. කොහො ද? කොසේ ද? කොහොම ද? යන කාරණා පැහැදිලි කර ගත හැකි ආකාරයෙන් ම පද්‍ය ආච්‍යාන ඉදිරිපත් කරන අතර ම පායකයාගේ මනසෙහි විත්ත රුපයක් මැවෙනා පරිද්දෙන් හාමාව උපයෝගී කර ගනී. (Google book,2002:4)*¹. මෙම න්‍යායාත්මක පදනම සලකා බලන කල්හි සරවිවන්ද පද්‍ය ආච්‍යාන යනුවෙන් නාමික හාවිතයක් සිදු කර ඇති අතර ම මෙහි ප්‍රකාශිත න්‍යායාත්මක පදනමක සිටී තම අදහස ප්‍රකාශ තොකළ බව පෙනේ. මෙම පද්‍ය ආච්‍යාන ජනප්‍රිය සාහිත්‍යයක් ලෙස ගොඩ නැගිණි.

සිංහල සාහිත්‍ය ඉතිහාසයෙහි මහතුවර යුගය හා 19වන ගතවර්ෂයෙහි රවිත ඇතුම් පද්‍ය කාව්‍යයන් ජනප්‍රිය සාහිත්‍යංශයක් ලෙස හඳුන්වා දීමට සි. ර ගොඩකුණුර උත්සහා ගෙන ඇතේ. නිර්නාමිකව පෙනීසිටිමින් කළාකෘතින් වශයෙන් තොව පොදු ජනයා අතර ජනප්‍රිය කථාන්කරයක් පද්‍ය ස්වරූපයෙන් ඉදිරිපත් කිරීමත් එය ජනතාව අතර ප්‍රවලිත වීමත් එය ජනප්‍රිය සාහිත්‍යංශයක් ලෙස ගොඩ නැගිම සඳහා හේතු වූ බව පෙන්වා දෙයි.(Godakumbura,1996:277)*² මේ අතර ම The Popular Poetry of the Sinhalese(Silva,1917) යන ලිපිය බොහෝ දෙනෙකුගේ අවධානයට යොමු විය යුත්තකි. (popular poetry always had its recognized place. It represented the natural expression of the lives and views of the Sinhalese.) මෙම ලිපිය මගින් ජනප්‍රිය සාහිත්‍යයෙහි පවතින පද්‍ය කෘති මෙසේ වර්ග කර පෙන්වා දෙයි.

- i. Religious poetry
- ii. Stories from Buddhist Jataka
- iii. Stories drawn from tradition and folk tales
- iv. Poems on incidents connected with history of Ceylon
- v. Poems on arts and industries
- vi. Poetry connected with games and amusements

මෙම කතුවරයා මෙයේ ජනපිය සාහිත්‍ය ලෙස මෙම වර්ගීකරණයක් කර ඇත ද . 19වන සියවෙශේ මූලුණයෙන් ප්‍රකාශයට පත් වී ඇති විශාල වූ පදා පුස්තිකාවන්ගේ අන්තර්ගතයන් මෙම වර්ගීකරණයන්ට ඇතුළත් වී නොමැති ය. (වත්දැසිර හිමි, 2008) *³ මෙම ලේඛකයන් හාවිත කරන popular poetry යන සංකල්පය මූලුණ ශිල්පය ව්‍යාප්තියන් සමග බිජි වූ පදාකෘතින් සඳහා හාවිත කිරීම ද සාධාරණ ය. රට හේතුව වන්නේ මූලුණ තාක්ෂණය ලේඛකයෙහි ව්‍යාප්තියන් සමග ජනයාගේ අධ්‍යාපන මට්ටම ද ඉහළ ගියේ ය. ජනතාව අතර තොරතුරු සංක්‍රමණය ද වැඩි විය. අධ්‍යාපන මට්ටම ව්‍යාප්ති එක් ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ගුණාත්මක බලින් අඩු සාහිත්‍යයක් (Cheap literature) ව්‍යාප්ති වන්නට විය. මෙම සාහිත්‍යංශය වඩාත් ජනපිය තත්ත්වයට පත් වූයේ පහළ පංතියේ සමාජ ස්ථාරයෙහි ය. (Haywood, 2004)*⁴ ජනපිය හා රසවත් කතාවක් ඉදිරිපත් කිරීම මෙම සාහිත්‍යංශයෙහි විශේෂත්වයකි. මූලුණයෙන් ප්‍රකාශයට පත් වී ඇති ඇතුළුම් කාචා කෘතියක ජන කාචා සම්ප්‍රදාය හා පදා ආබ්‍යාන සම්ප්‍රදාය ඉක්මවා හිය නිර්මාණාත්මක ස්වභාවය ද දැකගත හැකි අතර ම කාචායෙහි ගුණ දොස් පිළිබඳව ද දැනීමක් තිබූ බව දැකගත හැකි ය. ආරිය රාජකරුණා ද සඳහන් කරන්නේ දහනව වන සියවෙශේ අවසානයේ ද මූලුණ ශිල්පය ව්‍යාප්ති වත්ම ජනපිය වූ මේ කාචා සම්ප්‍රදාය තියත වශයෙන් ම අප්‍රත් යැයි කිව හැකි කාචා සම්ප්‍රදායකට මග පැදිමක් බව ය. (රාජකරුණා,2008:373) මෙකි කාචා සම්ප්‍රදාය කිහිම් ස්ථානයක ස්ථානගත කරන්නේ ද යන්න ද ගැටළ සහගත තත්ත්වයකි.

මෙම ජනපිය සාහිත්‍ය තුළ පැරණි ජනකතා වත්මන් ස්වරුපයෙන් ඉදිරිපත් කිරීම ද විශේෂත්වයකි. එක්තරා කලෙක රජ කෙනෙකුට ඇති වූ රෝගාබාධයක් සුව කිරීමට හේතාය ඉදිරිපත් වෙයි. මෙය වර්තමාන කථාවක් ලේඛින් කියයි. (අප්පුහාමි,1894) 19වන ශතවර්ෂය වන විට ඉන්දියානු සමාජය තුළ ද මූලුණ ශිල්පය ව්‍යාප්තියන් සමග ම පදා ආබ්‍යාන ජනපිය වන්නට විය. එය නාගරික ජනතාව අතර ද ප්‍රසිද්ධියට පත් විය (Orsini Franceca:111). ලාංකේය සමාජ සන්දර්භය තුළ ප්‍රසිද්ධ පදා ආබ්‍යාන නාගරික හා ග්‍රාමීය ජනතාව අතර ප්‍රකට වුවකි. නිර්මාණාත්මක ලේඛනයක් නොවන නියමිත අධ්‍යාපනයක් නොමැති මෙවැනි රචකයන්ගේ මෙවන් ආබ්‍යාන chapbooks ලෙස ඉන්දියානු සාහිත්‍යයෙහි හඳුන්වා ඇතු. (Orsini Franceca:8). විශාල පදා ප්‍රමාණයක් නොවන, කිසියම් සිදුවීමක් ආශ්‍රේයන් ගොනු කරන ලද මෙවැනි පදාය බොහෝ දෙනෙක් "කට් කොල" නැමති සාහිත්‍යංශයට ඇතුළත් කරති. ගනනාත් ඔබේසේකර මෙන් ම නීරා වික්‍රමසිංහ ද 19වන සියවෙශේ මූලුණයෙන් ප්‍රකාශයට පත් වී ඇති පදා කාචාය කළේ කොල නැමති සාහිත්‍යංශයට ඇතුළත් කළ හැකි බව පවසනි. (Wicramasinha,2006:78)*⁵ , මෙවන් කෘති කළේ කොල නැමති සාහිත්‍යංශයට එක් කිරීම සාධාරණය නොවේ. එය සමස්ත පදා සාහිත්‍යයම අධ්‍යයනයක් මගින් කළ නිගමනයක් නොවේ.

එමෙන් ම 19වන සියවසේ ඉතුදියානු සමාජයෙහි බිජි වූ ගැමී කාචය, නාචය හා තව කතා සියල්ල ජනප්‍රිය සාහිත්‍යය ලෙස පෙන්වා දී ඇති.⁶

සම්භාචය සාහිත්‍යය බිජිවීමෙහි ලා පුහු පක්ෂයේ අනුග්‍රහය ලැබුණුමුත් එම ස්වභාචය කෝට්ටේ යුගයෙන් පසුව තුමයෙන් අඩුවන්නට විය. 19වන සියවසේ මුදුණයෙන් ප්‍රකාශිත පදන් කාචයන්හි සාම්ප්‍රදායික ජාතක කථා රාජියක් ම දැක ගත් හැකි ය. නිමි ජාතක කාචය, (තේමියජාතක විරිදුපොත , 1886 : 67 පදන්) උම්මග්ග ජාතක කාචය, (උම්මග්ග ජාතකකාචය, 1874:300පදන්) වෙළඳ රාජ මංගලය (වෙළඳරාජ මංගල්ලය, 1893:130පදන්) කුම්මාස පිශේෂ ජාතක කාචය, (කරිජේබර, 1895:173පදන්) තුන් යහු පුවත්, (අජ්ප්‍රහාමි ,ක්‍ර.ව:2437) කුස රාජ මංගලය, (නැකත්නා ,1894:111පදන්), (ප්‍රේරා, 1877:169 පදන්) දේව ධර්ම ජාතකය (පෙරේරා ,1886:83පදන්) කාපිරි කුමාරයාගේ කතාව, තරක ජාතක කාචය, සුකර ජාතක කාචය යනාදී ය මෙහි දී පැහැදිලි කළ හැකි වේ. මෙම ජාතක කථාවන්ට වඩා තත්කාලීන සමාජ සිද්ධි පදනම් කර ගනිමින් කරන ලද පදන් ආඛ්‍යාත වඩාත් රසවත් ලෙස ඉදිරිපත් කර ඇති. අප්‍රත් කඩ් උසාචය ලැඟදී සිදු වූණ මරණයක් හෙවත් දුලියානු කථාව නොහොත් අවවාද මල්දම(ප්‍රේරා,1895) වූ කලී අප්‍රත් කඩ් උසාචය අහිසක දී සිදු වූ මිනි මැරුමක් හා සම්බන්ධ වූ සිද්ධියක් ආඛ්‍යාත ස්වරුපයෙන් ඉදිරිපත් කරන ලද්දකි. මෙහි පැහැදිලි කතාවක් ඇති අතර ම පායකාට කිසියම් කථා රසයක් ද ගෙන දෙයි. තත්කාලීන සමාජ සිද්ධියක් පදනම් කර ගනියි. මෙහි දැක්වෙන කථාව වූ කලී පිටිසර පළාතකින් කාන්තාවක් කොළඹට පැමිණ නිවසක මෙහෙය කිරීමෙන් පසු ඇට ලැබුණු දුලියානු නම් වූ දියණිය ජුවන් පෙරේරා නැමැත්තාට සරණපාවා දීමත් පසුව වෙනත් කරුණයුතු ජුලියානුගේ සිත් ඇද ගැනීමත් සමග ම පෙරේරා නඩු දුම්මන් අවසානයේ දී සිත් තිබුණු දැඩි වේදනාවට කරුණයා ජුලියානුට පිහි පහර දීමත් ය. දුලියානුගේ වෙශය විලාපය පෙන්නුම් කිරීම සඳහා යොදාගෙන ඇති භාෂාව වූ කලී භාෂණ ව්‍යවහාරය ම වේ.

ජුවන් මගේ දුව බැඳා උන්නා එක පව නමින් නපුරු කිටිතා පැමිණ කළා අපට එයින් තමයි මේ අනතුරු සිද්ධ වූන් මේ දරන් ඉන්නේ කෙළඳද මම මේ කාරණ මේ	ලේ අප්‍රේල් කලේ කලේ
--	------------------------------

(ප්‍රේරා ,1895:28 පදන්)

(මගේ දුව ජුවන් සමග විවාහ වී ඉන්නා කළ කිටිතා නමින් යුත් පුද්ගලයෙක් පැමිණීම නිසා මෙම ගැටළුව ඇති විය.)

මෙහි දී කිටිතා යන අන්වර්ථ නාමයෙන් කථාවට අදාළ වූ ප්‍රධාන වරිතය හඳුන්වා දෙන අතර ම මහු පිළිබඳව විත්ත රුපයක් ද පායක සිත්තු මවාලන්නට සමත් වී ඇති. පායක සිත් කම්පාවන ස්වරුපයෙන් යම් යම් අදහස් ප්‍රකාශ කිරීම ද ආඛ්‍යාතයන්හි විශේෂත්වයකි. සිපිර මාලය

හෙවත් සිරකාරයාගේ විලාසය (සපිරිමාලය, 1888) වූ කළු සිරකරුවෙක් දුක් විදින ස්වරුපයෙන් ඉදිරිපත් කරන ලදීකි.

හපලා කන්ට බැරි බත් වික ගල් එ ක්ක
උයලා ලුහුහොදු දියකල කහල් ක්ක
අනලා ගම්මිරිස් එනු කුපිකර එ ක්ක
කාලා ඉන්ට බැරිදනවා මගේ බො ක්ක (සපිරිමාලය, 1888:61)

(බත් කන විට ගල් ද හැපයි. කහ සහ ප්‍රජා දමා ලුහු හොදු හදා ඇත.
ගම්මිරිස් සහ ප්‍රජා අනා කැවට පසුව මගේ බඩ දනවා)

මෙම කාච්චයන්හි කිසියම් නිරමාණක්මක හාඡා විලාසයක් දක්නට
නොමැති අතර ම පුදෙක් කථාවක් (Plot) පමණක් ම දැක ගත හැකි ය.
මෙකී නිරමාණය පුදෙක් පායක කතා රුචිය පිරිමැයිම පමණක් සිදු වන
බව පෙන්වා දිය හැකි ය. කටුගම්පල හටනය හෙවත් කටුගම්පල
පල්ලේගම නම් ග්‍රාමයෙහි සිදු වූ බලවත් කෝලාහලය සම්බන්ධ
තොරතුරු (ප්‍රේරා, 1892) පල්ලේගම බන්ධා සහ ගුණරත්න දෙදෙනා අතර
ඉඩමක් සම්බන්ධයෙන් ඇති වූ ආරවුලක දී පොල් පිස්කෝල බිඳින මයිට
ආදි අවි රැගෙන කරන ලද කෝලාහාලය විස්තර කරයි. මෙහි දී කෘතිය
ආරම්භයේ දී කථාවේ මූල බිජය විස්තර කිරීම ද විශේෂයෙන් ම දැක ගත
හැකි ය. (ප්‍රේරා, 1892:3-4පදන්)

රකුසන් ලෙසින් මුන් සැම තුල්ල	වලාසි	ට
කඩමින් පොල් කුරුමිඩා ගස් පාල	කො	ට
කුකුලන් සැවොම අල්ලා සිව්ලන්	ලෙස	ට
කෙරුවෙන් නොයෙක් කොලහල බියකරු	ලෙස	ට

(ප්‍රේරා, 1892:41පදන්)

(රකුසන් ආකාරයෙන් පොල් කුරුමිඩා කධා ගස් පාල කර කුකුලන් ආදි
නොයකුත් සත්වයන් ද එනාග කරමින් මහත් වූ කෝලහලයක් කෙලේ ය.)

මුදුණයෙන් මෙවැනි සිද්ධී ප්‍රකාශයට පත්වීමට හේතු වී ඇත්තේ
තත්කාලීන ප්‍රසිද්ධ සමාජ සිද්ධී ලෙස සමාජයෙහි කථාබහට ලක්වීම
නීසා ය. (මරක්කල හටනේ හෙවත් සිංහල මරක්කල කෝලාහලය, 1891) නම්
කෘතියෙහි ද පැහැදිලි කථාවක් දැක ගත හැකි ය. මොරවුවේ කරාවේ
කුලයට අයන් තරුණයෙක් කොලඹ අලුත් පාරේ මුස්ලිම් නිවසක ගැනීයක්
සමඟ අනියම් සම්බන්ධකමක් පවත්වා ඉන් අනතුරුව මේ දෙදෙනා අතර
මොරවුවට හොර රහස්‍ය ම රැගෙන යයි. මෙයින් කැළකීමට පත් වී
දෙපාර්ශ්වය අතර ආරවුලක් හට ගනී.

කොළඹ සිටන් මරක්කල කරත්ත රතවල තැකි	ලා
දෙරන ගමන් ගත්ත ලෙසට මොරටුගමට ගොස් පිරි	ලා
රැගනා ඇවිත් අපේ දියක් මෙගමෙහි ඇත සහවා	ලා
දරන වෙලා අසකි සැලවාම තැන තැන සිට හැංගි	ලා

(මරක්කල හටනේ හෙවත් සිංහල මරක්කල කෝලාහලය .1891:34පද්‍ය)

(කොළඹ සිට මරක්කල ජනයා කරත්තවලින් මොරටුවට ගොස් අපේ කාන්තාවක් මේ ගමට සහවා ඇතැයි යනුවෙන් මොරටුවේ ජනයාගෙන් අසකි)

දෙපාර්ශ්වය අතර කෝලාහලයක් හට ගති. අවසානයේ දී මරදානේ පොලිසියට දෙපාර්ශ්වයේ ම පිරික පැමිණ ප්‍රශ්න විසඳීම සිදු කරයි.

නඩු අසණා කුත්පලනරණ හමුවට රැගනාණා උත්සිවුවම්	ණ
යොන් විසිණා පැමිනිල්ලගෙණා කිවිමෙමතරුණ වන්වාලෙසි	ණ
මවිවිසිණා රකුන්තිතාණා අඩුවයස්වණා ලදිරියරිගේ	ණා
හිය බැවිණා ආගම නැසුණා අපකුලයවීණ සයලනුබැවී	ණ

(නඩුව ඇසීම සඳහා මූස්ලිම් සිංහල හා නව යුවල ද එක් කර ගතියි. මව විසින් ඉතා ම ආදරයෙන් රකගෙන සිටි අඩු වයස් ඇති ලදිරිය මෙම තරුණයා රැගෙන යැම අපේ ආගම විනාශ වූතේ ය යැයි මූස්ලිම් ජනයා පවසකි.)

කිසියම් වරිතයක්. උපහාසයට පත් කිරීම සඳහා ද ආඛ්‍යාන යොදා ගති. සංවාද ස්වරුපයෙන් ආඛ්‍යානයක් ඉදිරිපත් කිරීම ද විශේෂතවයකි. මාතර පුදේශයේ එත්තරා පුසිද්ධ පෙරකදේරුවෙකුගේ වරිතයක් උපයෝගී කරගෙන (පෙරකදේරු හටනේ,1869) රවනා කොට ඇති. මෙහි කතා ප්‍රවෘත්තිය වන්නේ එක පියකුට තමන්ගේ පළමු විවාහයේ දී බේරිදු මිය ගිය පසු ඉතිරි වූ පුතු ද ඉන් පසුව රැගෙන ආ දෙවැනි විවාහයේ බේරිදුව ලැබුණු පුතු ද සමග ඉඩමක් සම්බන්ධයෙන් හටගත් වියවුලේ දී එය බේරා ගැනීම සඳහා නඩුවක් කිම සම්බන්ධයෙන් මෙහි කොරතුරු අන්තර්ගත වෙයි. නඩුව පිළිබඳව පෙරකදේරුවාට දැනුම් දීමට පෙරකදේරුවාගේ ගෙදරට ගැමියා කදක් බැඳුගෙන යයි. මූල් කරාව ම සංවාද ස්වරුපයෙන් ම ඉදිරිපත් කොට ඇති.

පෙරකදේරු යුතු එක	ලේ
හනික මෙලෙස කියයි	ලො ලේ
ගමට ගොසින් තුඩිරා	ලේ
ගෙණ එව මකියන සිය	ලේ

දෙකින් දොඩින් ජමනාරේන් ර	සේ යා
වැලුත් සමග වරකා ගෙණ තො	සේ යා
අංත් වැලි හකුරු මූල් බැද මෙස්	යා
ගෙණුත් දෙව කන්ඩ තොනාටය	සේයා

(පෙරකදෝරු හටතේ, 1869:27-28පදන්)

(පෙරකදෝරු තැන ඉක්මනීන් ම මෙලෙස කියයි. ගමට ගොස් දොඩින්, ජමනාරං, වරකා, වැලි, හකුරු මූලක් බැදගෙන අපේ තොනාට කන්ට දෙන්ට යැයි කියයි.) අවුරුදු තුනක් නඩුව කිව ද අවසානයේ දී ගැමියා සිරගෙට ගොස් දුක් විදිනා ආකාරය සංවේදී ස්වරුපයෙන් ප්‍රකාශ කරයි.

සිරගෙයි ඔහු ඉන්න කළ	ච
මාස තුනක් යන අතර	ච
අතිසාර ලෙඩික් ඔහු	ච
වෙලා මැරුණි අසද්දය	ච

(පෙරකදෝරු හටතේ, 1869:112පදන්)

(සිරගෙයි මාස තුනක් ඉන්න කළ අතිසාරය නම් ලෙඩි සැදී ඔහු මරණයට පත් විය.)

මෙවැනි ආඛානයන්හි ඇති විශේෂත්වය වන්නේ පුදෙක් කතාවක් කිම පමණක් වන අතර ම නිර්මාණාත්මක හාඡා ගෙලියක් උපයෝගී කරගෙන තොමැති බව පැහැදිලි ය. සාම්ප්‍රදායික කාචා කානින්හි ඇති විවිධ අලංකාර මෙම ආඛානයන්හි දැක ගත තොහැකි යි. සිංහල සම්භාච්‍ය සාහිත්‍යයෙහි පදන් සාහිත්‍ය සඳහා ජාතක කතා වස්තු විෂය වී ඇති අතර ම ඒවායෙහි පැහැදිලි කතාවක් දැක ගත හැකි අතර ම උපයුක්ත හාඡාව හා කාචා සංකල්ප නිර්මාණාත්මක ස්වරුපයක් ගති. කවිසිඹුල්‍ය මේ සඳහා හොඳම උදාහරණය ලෙස පෙන්වා දිය හැකිය. එහෙත් 19වන සියවසේ ආඛාන රචකයන්ට අවශ්‍ය වී ඇත්තේ සාමෝපවත් හාඡා ගෙලියක් හාච් තිරිම තොව නිදහස් ලෙස කතාවක් ඉදිරිපත් කිරීම ය. එහිවැට කිඩිම හෝ තොතිබිම ඔවුනාට ප්‍රශ්නයක් තොවි ය. විරිත් ද ප්‍රශ්නයක් තොවිය. (සත්‍යාලාංකාරය, 1876:114) නම්න් යුත්ත ආඛානයක් මගින් විස්තර කරනුයේ කොළඹ නගරයේ ජීවත් වන දුප්පත් ජනතාව පොලිසියෙන් පැමිණ ඉවත් කිරීම ජනතාවගේ දුක් ප්‍රකාශ කිරීමත් ය.

යම පළිවෙ ලෙසින් ඉන්නා "පොලිස්" කාරයේ විත්	
දැඩි වදන කියා සිත්හි මදක්වත් තොවී	දුක්
"කඩකඩව තොපේ පොල්පත් ගෙවල් දැනී"	කියාලා
පුනුවිපුනු කරන් දුප්පත් අපේ පැල්	මෙකල්හි

(යම පැල්ලන් ලෙස පොලිසිය පැමිණ තොපේ පැල්පත් කඩනවා යැයි පවසම්න අපේ ගෙවල් විනාශ කරනි)

19වන සියවසේහි බිජි වූ සිංහල පදනා ආබ්‍යාන මහනුවර හෝ මාතර සාහිත්‍ය කාල පරිවිෂේෂයන්හි දක්නට ලැබුණු සාහිත්‍ය ප්‍රචණ්ඩතාවන් ඉක්මවීමකි. කොළඹ සාහිත්‍ය යුගයේ මූල් පසුබීම පෙන්තුම් කරන්නක් ලෙස ද හැඳින්වීය හැකි ය. යටත් විජිත සමාජ සන්දර්භය තුළ මූල් ශිල්පය ව්‍යාප්තියන් සමග ඇති වූ වින්තන ධාරාවේ වෙනස් වීම නව කාචා සම්ප්‍රදාය වෙනස් කිරීමට හේතු විය. මෙම කාචා සම්ප්‍රදායට සිංහල සාහිත්‍ය ඉතිහාසයෙහි නිශ්චිත ස්ථානයක් දිය නොහැකිය යන සරවිවන්ද මතය එකඟෙනා ම පිළිගත නොහැකිය. (sarathchandra,1973:243) මෙම කාල පරිවිෂේෂය වන විට ඉංග්‍රීසි පදනා පිළිබඳව මධ්‍යම පාංතික ජනතාව දැනගෙන සිටිය ද සිංහල පදනා සම්ප්‍රදාය කෙරෙහි එය දැඩි බලපෑමක් සිදු වී නොමැත.

යටත් විජිත සමාජ තුමය තුළ සමාජ සංස්කෘතික ණ්‍රේතිය ද ජන වියානාය ද ක්‍රමයෙන් වෙනස් විය. ජනයා නව ක්‍රමයකින් සිතන්නට විය. සම්ප්‍රදාය අභියෝගයට ලක් විය. නව කාක්ෂණික යුදානාය, සන්නිවේදන ක්‍රම හා මාර්ග පද්ධතිය වැනි හොඳින් දී වෙනස්වන විට වින්තනය ද වෙනස් විය (sharkey j, 2003). මූල් ශිල්පය හා සන්නිවේදනය ව්‍යාප්ත වන විට ජාතිකත්වය පිළිබඳව රවනා වූ ලිපි, කලී, නවකථා ආදිය ද යටත් විජිත සමාජ ක්‍රමයෙහි ගොඩ තැංකි. මෙම අදහස Sharkey J, Heather ප්‍රකාශ කරන අතර ම ශ්‍රී ලාංකේය සමාජ ක්‍රමය තුළ මූල් ශිල්පය ව්‍යාප්තියන් සමග 19වන සියවසේහි රවනා වූ පදනා කෘතින්හි ජාතිකත්වය ඔප්පාවන පදනා තිරමාණ හමු නොවේ. Benedict Anderson ගේ අදහස වූයේ ජනයාගේ පැවැත්ම උදෙසා අවියානවකට හෝ සවියානවක ජාතිකත්වය පිළිබඳව අදහස ඉස්මතු වන බවකි. මූල් ශිල්පය ද මෙම සඳහා වහල් කොට ගන්නා ආකාරය ද පෙන්වා දෙයි. මෙම අදහස 19වන සියවසේ ශ්‍රී ලාංකේය සමාජ ක්‍රමය පැහැදිලි ලෙස දැකිය නොහැකි වූවත් අමද්‍යප ව්‍යාපාරය හරහා ගොඩ තැගුණු බෙංධ්‍ය ප්‍රතිරැදී ව්‍යාපාරය ජාතිකත්වය පිළිබඳ අදහස වඩා ඉස්මතු කරලීමට අවශ්‍ය පසුබීම සකස් කර ඇති ආකාරය ද දැක ගත හැකි සි. එසේ ම එය දේශපාලන ව්‍යාපාරයක් වශයෙන් ද ගොඩ තැංකි (De Silva:259) .

නිගමනය (Conclusion)

සමස්ත කාචාවලිය තුළ ම දැකගත හැකි පොදු ලක්ෂණය වන්නේ විද්‍යේ හා ජන සම්ප්‍රදාය යන දෙකම නව කාචා සම්ප්‍රදාය තුළ නියෝජනය සිදු වූ බවකි. එමත් ම පොදු සන්නිවේදන මාධ්‍යයක් වශයෙන් කටිය සමාජගත වීම ද මෙම සන්දර්භය තුළ දැක ගත හැකි

විමය. මේ වූ කලී මුද්‍රණ ව්‍යාපාරය හා ගොඩ තැගැලු කාව්‍ය සම්ප්‍රදායක ලක්ෂණ ම වේ. මේ වූකලී සමාජ ක්‍රමය වෙනස් විට කවියෙහි ද වෙනස්වීමති. ස්ථාවර වූ කාව්‍ය සම්ප්‍රදායක ලක්ෂණ පෙන්නුම් තොකිරීම හා හාජාව හාවිත කිරීම විරිත් හා වස්තු විෂයයන්ගේ හාවිතයෙහි ඇති නව ප්‍රචණකා හේතුවෙන් මෙම කාව්‍ය සම්ප්‍රදාය වූ කලී සිංහල පද්‍ය සාහිත්‍ය විංග කරාගෙවි සංක්‍රාන්ති කාල පරේවිණ්දයක පද්‍ය සම්ප්‍රදායක් ලෙස පෙන්වා දීම සාධාරණ ය. එස් තොවන්නේ නම් 19වන සියවසේ පද්‍ය සාහිත්‍ය ලෙස හඳුන්වා දීම ද සාධාරණ බව පෙන්වා දිය හැකි ය.

ආලිඛ ග්‍රන්ථ කාමාවලිය (Reference)

අර්ප්පහාම්, දොන් විලියම් (1894) ස්ත්‍රී යානාහිලායය හෙවත් ඉතිරී තැන අඩිලක , සේදවත්තේ පදිංචි උඩවත්තේ අර්ප්පහාමිලාගේ කොළඹ ලංකාහිතව විශැක යන්ත්‍රාලයේ අව්‍යුගස්සන ලදී .

අර්ප්පහාම් බු. ව. 2437: කුන් යහු පුවත කාපිරි කුමාරයාගේ කතාව තර්ක රාජක කාව්‍යය

උම්මග්ග ජාතක කාව්‍යය. (1874).

කවියෝගිර .(1895). කුම්මාය පිණ්ඩ ජාතක කාව්‍යය.

වන්දසිරි හිමි, මිලගන්වත්තේ . (2008). කුතන සිංහල පද්‍ය දාහිත්‍යයෙහි පසුබීම, කොළඹ: එස් ගොඩගේ ප්‍රකාශකයෝ.

තේමිය ජාතක විරිදු පොත. (1886) .

තැකත්තා, මාතලේ .(1894).කුක රාජ මංගල්‍යය.

මක්කල හටතේ හෙවත් සිංහල මරක්කල කොළඹයලය,
පෙරේරා ,සේ. ආර.(1886). දේව ධරම ජාතකය.

පෙරකමදෝරු හටතේ .(1869) .අව්‍යු ගස්වන්ට යෙදුනේ කොළඹ දී ය .

ප්‍රේරා ,හෙන්දික්. (1877).

ප්‍රේරා, සි. (1892) .කුවුගම්පල හටතය , ලක්රීකිරණ මුද්‍රණාලය.

රාජකරුණා, ආරිය (2008) කුතන සිංහල කාව්‍යය : 1850 - 1960 : (විභින් වැනි ගතවර්තනයේ ශ්‍රී ලංකාවේ හාඡා සාහිත්‍ය ලක්ෂණ) සංස් : තේ ජයතිලක ඇතුළු තවත් අය, කොළඹ: එස්.ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ .

වෙළඳ රාජ මංගලය. (1893).

සත්‍යාලු-කාරය . (1876). ක් මැයි මත්තේමලභ 4 වෙනි බදාදා - -
4කාණ්ඩය - 113 වෙනි පත්‍රය.

සරවිචන්දු, එදිරිපිටිර. (1997). ඩිංහල තවකරා ඉතිහාසය හා විවාරය .

සිසි මාලය. (1888). අවවුගස්වා ප්‍රසිද්ධ කරන්නට යොදුනේ වී කරෝලිස් අර්ථාතාමිය. කොළඹ නිල්වේදයේ නො 37 දරණ ලක්මේ පලය යන්ත්‍රයාලාවේ දී අවවු ගසන ලදී.

Godakumbura. C. E , (1996) . **Sinhalese Literature**, Department of Cultural Affairs.

Haywood, Ian . **The Revolution in popular literature (print , Politics and people , 1790 - 1860)**, Cambridge University Press.

Helen Ruth Bass and Diane Morrill. (1998). **Prose and poetry (A Comprehensive Guide Understanding Literature)**, Portland, Maine: J. Weston Walch, Publisher.

Levy, J Dore. (1988). **Chinese Narrative Poetry**, United state America: Duke University press.

Sarachchandra. E. R. (1973). ‘**Language and literature in the nineteenth and twentieth centuries**’ , **University of Ceylon , History of Ceylon - Volume three.**, ed. K.M.de silva, Printed for the University of Ceylon.

Sharkey J, Heather .(2003). **Living with Colonialism (Nationalism and Culture in the Anglo Egyptian Sudan)** , London: University of California Press.

Silva ,de w Athur . (1917) . **The Popular poetry of the Sinhalese** , (reprint from Journal No.68 Part 1., Volume xxiv ., 1915 – 16 , of the Royal Asiatic Society , Ceylon Branch) , The Colombo : Apothecaries Co. ltd.

Silva K.M .de.(2003). **Nineteenth Century Origins of Nationalism in Ceylon, History of Ceylon**. Volume three, Ed. K.M.de silva, Printed for the University of Ceylon.

Targeting Text .(2002) . **Bilingual education , Narrative , Poetry , Drama .**

Wickremasinghe .Nira. (2006) .**Sri Lanka in the Modern Age ,A History of Contested Identities**, London: Hurst & Company.

*Narrative can be divided into traditional fiction including folktales, fairy tales, parables, fables, moral tales, myths and legends ; and modern fiction which includes modern fantasy and contemporary fiction. There are at least four in a

narratives : Orientation , complication , series of events , Resolutions and Reorientation .

*¹ (google book -

http://books.google.co.uk/books?id=o3YiDOT4Zq8C&printsec=frontcover&dq=narrative+poetry&hl=en&ei=FjljTYzhB8rprQe5tLm6Ag&sa=X&oi=book_result&ct=book-thumbnail&

*² He has described popular poetry as Buddhist stories, *The story of Pattini , Religious Ballads, Secular Stories Cultivator's Songs*

*³ මෙම කෘතියේදී 19වන සියවුසේ මූල්‍යයෙන් ප්‍රකාශයට පත් වී ඇති පදන් කඩ් වර්ග 16 ක් යටතේ වර්ග කොට ඇත.

*⁴ *The transformation of popular literature in the 1840 s can only be fully understood by placing it within a longer process of political and cultural change.*

“*⁵ With the growth of the Sinhala printing industry in the latter half of the 19th century a considerable number of ballads concerning Buddhist themes and folk literature came to be printed. These had existed as oral literature earlier and also in manuscript form. This literature when printed was meant for the ordinary Sinhala Buddhist reader , and it would have created a novel awakening among them.” Tilak Kularathna p.175

*⁶ මෙම පොත වරැය 1870 ලේ දී කොළඹ රජුගය විදියේ පදිංචි පොලිය ප්‍රතාත්මක විකින් ර. ඇස් ලබා සම්පූර්ණය කර අවවුගස්තා ප්‍රකිද්ධ කරන ලදී , කොළඹ හිල්විදියේ තො . 37 දරණ ලක්මින් පලුග යන්න ගාලාවේ දී අවවුගස්තා ලදී . 1891.

** See , Orsini's book , Print and pleasure